

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

62. An inter religiosos peccata carnalia occulta sint denuntianda Prælato
ut judici absque prævia correctione? Ex p. 7. tr. 3. r. 62.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

se me haze la Sentencia de Soto, con que aya Fiscal, o otro denunciador, que denuncie, y se apearie en el segundo proceso de la segunda denunciation indicial: y assi se haze en el santo officio; porque de otra manera, cierto es que no puede una misma persona en un mismo proceso ser denunciador, o acusador, y testigo: y al argumento del Maestro Azagon, es facil la respuesta, diziendo que no se puede tener por sospechoso el que tiene tanta caridad, que guarda puntualmente el proceso de la correccion fraterna, que es acto de caridad. Hucvique Villalobos.

RESOL. LXII.

An inter Religiosos peccata carnalia occulta sint denuncianda Praelato vt iudici absque prauia correctione? Ex part. 7. tract. 3. Ref. 62.

Supr. in Ref. quæ hic est 64 à §. Quod si, & in Ref. 55 §. vlt. & in R. nor. seq.

§. 1. DE hac quæst. pauld supra aliquid in generali dictum est, & affirmatiuam sententiam docet nouissimè Caspensi. in *Cursu Theolog. tom. 2. tr. 27. disp. 6. sect. 4. n. 39.* vbi sic ait: Peccatum fornicationis inter Religiosos debet computari inter crimina excepta: atque adeo ante præmissam monitionem, quamuis sit occultum, debet denunciari Praelato tanquam Iudici, dummodo sit in via, & periculo divulgationis.

2. Et ratione probatur, quia duobus modis potest aliquod peccatum tendere in perniciem publicam: vno modo, quia habet pro obiecto proximo bonum publicum, & quia ex genere suo est contagiosum, & infectivum aliorum, & contaminat Rempublicam: altero modo respectu scandali, quod inter laicos ex eo peccato oritur, & infamiae, quæ in religionem redundat, quoties in illorum notitiam venit. Vtroque autem modo peccatum hoc, de quo loquimur, tendit in perniciem religionis: est enim peccatum viscosum, quod multos passeres implicat. Est etiam valde contagiosum, & infectivum, utpote quod in aliorum subuersionem tendit; qui enim hoc vitio obstrictus est, nititur plures corrumpere, & focios sui criminis haberi securos, ac fideles. Deinde est valde scandalosum, tum quia nullo alio vitio religio redditur tam infamis, quæ pravorum peccatis accetur ab exercendis superioribus ministeriis cum proximis, qui timent ne sibi inferantur damna, quæ audiunt in vicinorum domibus. Tum etiam quia laici, quæ intuentur in vno, suspicantur in cæteris, & toti Ordini detrahunt honorem, vt supra retulimus ex D. Aug. *Epist. 137.* Vnde tot Religiosi perfecti, ieiunantes, orantes, diuinas laudes die noctisque decantantes, corpora sua frequentibus castigationibus, cilicis, disciplina, in seruitutem spiritus redigentes, ob nimiam quam patiuntur verecundiam cum hæc peccata vulgantur, nec audent domo egredi, nec elemosynas petere, nec faciem leuare. Itaque nullus prudens negare poterit, peccatum hoc esse contra bonum commune religionis. Quando verò peccata vergunt in publicam perniciem, vel damnum communitatis, omnes fateatur debere denunciari Praelato vt Iudici ante monitionem: ergo idem & ob eandem rationem fatendum est de hoc peccato, quando est periculum publicationis. Eo vel maxime, quia in hoc peccato, regulariter loquendo: parua, aut ferè nulla est spes emendationis per monitiones secretas. Tum etiam quia delinquentis sua culpa liberè voluit inferre damnum toti Religioni, & sic iure, & via defensionis, licitum est illud repellere per medium denunciationis. Nec mutatio loci esse solet remedium: ignis

enim hic non facile extinguitur, sed eum secum perdat quocumque vadat, & ferè semper ad id delinquit vt qui vnum locum infecit, alia plura inficiat, & vt scandala multiplicentur, & infamia Religionis accrescat. Ergo, &c.

3. Sed circa præsentem quæstionem ne defertur recognoscere me ipsum in part. 3. tract. 2. *resol. 69.* Et mihi placet opinio Parris Zacharie à Saluto in *Direct. iud. cap. 12.* vbi docet in peccatis carnalibus delinquentes esse in duplici differentia, quidam quia fragilitate potius quam peccandi libidine in hoc crimen incidunt, quod non captata, sed oblatæ occasio illis peccandi ansam præbuit. Quidam verò ex malitia peccantes diu delictum animo ventant, & vndique lapsus occasiones querunt, ingreditur domos suspectas, præcedunt praua colloquia, litera amatoria, donuicula, & alia id generis; & hos posteriores, utpote perueria peccandi libidine animo corruptos, & aliorum corruptores, absque prauia admonitione Iudici denunciandos censet, quia fratram correctionem non tam illis prodesse, quam obesse putat; quia ea non meliores, sed peiores sunt. Priores verò non statim denunciandos esse, sed fraterna admonitione prius corripiendos, eo quod modus peccandi eam illis profuturam satis perilludat. Ita ille.

4. Vnde à fortiori concedendum est in peccatis carnalibus Religiosos posse procedere ad immediatam delationem Praelato, vt patri, quia frequenter non speratur in his peccatis, tam perfecta emendatio per priuatum, quam per Praelatum, itaue non sit periculum relabendi: fornicatio enim raro contingit vna vice tantum, si perseuerat occasio, nec priuatus potest frequenter tanta autoritate polleat: ob quod regula illa generalis in delictis reuerfita est optima. Si quando verò spes vitandi eadem per priuatum monitionem sit æqualis, ita vt moraliter nullum censeatur periculum in attempto ex his modis, aut peccata non sint recentia, sed iam emendata cum spe ea non esse iteranda, tunc non obligat lex charitatis ad delationem immeditatam occultam, & paternam. Et ita mecum docet Hurtad. de Mendoza *vol. 2. disp. 163. sect. 5. §. 237.* Et ideo si casus accedat in praxi ad eam Religiosus, pro consilio pium, & prudentem Confessarium.

RESOL. LXIII.

An sit necessaria correctio fraterna ex peccatis etiam occultis, quæ vergunt in damnum totius? Ex part. 7. tr. 3. Ref. 51.

§. 1. AD hoc dubium sic respondet Trullenb. in *Decalogum, tom. 1. lib. 1. cap. 5. d. 16.* tamen cedit in maius detrimentum alicuius, vel aliorum, quam sit iactura qualiscumque famæ proximi apud Superiorem, vt si quis machinetur nocem alteri; tunc enim vita præponenda esset famæ. Quare si sciam Petrum velle Ioannem interficere, vel eius bona surripere, teneor ex Charitate malum hoc impedire, si commodè possum, hoc modo, nempe si moraliter credam, profuturam correptionem, eum per me, aut per alios (si hoc magis expediret) corripere: si verò hæc non sufficiant, eum iudicari tanquam Patri denunciare: quod si nec sic sit spes emendæ, teneor monere innocentem in communi, vt sibi caueat, non nominando delinquentem. Quid si hoc modo damnum impediri non potest, licet tunc manifestare nocentem innocenti, nam nocens